

SUSANNE JANSSONOVÁ

RAŠELINIŠTĚ

*Kdysi dávno tu pochovávali oběti bohům a říká se,
že lidé tady beze stop mizejí ještě dnes.*

HOST

SUSANNE JANSSONOVÁ

RAŠELINIŠTĚ

SUSANNE JANSSONOVÁ

RAŠELINIŠTĚ

BRNO 2018

Offermossen

Copyright © Susanne Jansson 2017

Published by agreement with Ahlander Agency

Cover picture © Adobe Stock

Cover design © Miroslav Sokčic

Translation © Karolína Kloučková, 2018

Czech edition © Host — vydavatelství, s. r. o., 2018 (elektronické vydání)

ISBN 978-80-7577-492-7 (Formát PDF)

ISBN 978-80-7577-493-4 (Formát ePub)

ISBN 978-80-7577-494-1 (Formát MobiPocket)

*Říká se, že za každým živým člověkem chodí deset mrtvých.
Ta tíha nenechá člověka v klidu.*

Göran Dahlberg, *Kontakt s duchy*

*To, co není
Zalézá do všech věcí
A zabírá jejich místo*

Ann Jäderlundová, *hluboká láska nikdo*

Věnováno Almě a Edvardovi

Nedá se říct, že by nikdo nic neslyšel nebo neviděl. Určitě existují svědci, kteří zaslechli, jak se onou nocí rozlehly výstřely, a spatřili postavu, která vyběhla z domu a nasedla do čekajícího auta.

Někteří si šli pak zase po svém, jiní možná sledovali i příjezd policie a vynášení těl. Ale nepromluvil nikdo. Plížili se za keři, opírali se o stromy nebo se vznášeli nad zemí. Splynuli s přírodou, lidé je často vůbec nespatri. Možná to všechno byla zvířata; ať už malá, či velká, rychlá, či pomalá, bystrozraká, či poloslepá.

Pravda o tom, co se v onom domě doopravdy stalo, se nezvykle rychle rozplynula a zmizela.

Právě tak jako už tolikrát předtím.

PROLOG

K večeru začalo foukat. Vítr se nejdřív zlehka opřel do korun stromů, potom jeho poryvy zesilovaly. Nakonec útočil na všechno, co se nacházelo v jeho dosahu. Do setmění zbývala necelá půlhodina.

Na kraji parkoviště u zámečku sestoupil Johannes z kola a opřel je o lampu. Tmavé vlasy si sepnul gumičkou do ohonu. Pitomé počasí. Žádný normální člověk v takovém nečasu vůbec nevychází ven.

On však normální nebyl.

Zamkl kolo a zabloudil pohledem k Nathaliině chatě. V jednom z oken zářilo světlo petrolejové lampy a on viděl, jak Nathalie uvnitř přechází z místa na místo. Pozoroval stíny, které se pomalu a plíživě pohybovaly po stěnách.

Jako ona.

Nedávno u něho přenocovala. Ale když se ráno probudil, byla pryč. Postel vedle něho zela prázdnotou.

Říkala sice, že musí ráno brzy vstát, ale i tak byl zklamáný. Strávili spolu pěkný večer — a ona jen tak odešla, beze slova, ani žádný vzkaz mu nenechala.

Nejspíš jde o dobře známé obavy ze sblížení, říkal si v duchu, zatímco se snažil zahřát. Cítila se zranitelná, a proto se rozhodla zmizet. Tak by se to asi dalo vysvětlit, kdyby na to člověk chtěl jít psychologicky.

Děšť zesílil a Johannes čím dál víc pomýšlel na to, že se dnes běhání vzdá. Dobře věděl, že nemá vhodné oblečení. Na druhou stranu, takové mívál jen zřídka. Nikdy neměl ve zvyku zabývat se předpovědí počasí, čímž možná podvědomě reagoval na fakt, že jeho matka dělávala pravý opak. Každému stupni na teploměru odpovídala různě silná látka a pro každou příležitost existovalo to správné oblečení. Celé dětství bylo obdobím zdlouhavého pořizování, zajišťování a převlékání jednotlivých kusů oděvů tak, aby správnými vrstvami nepronikla jediná kapka deště ani nejmenší závan mrazivého větru.

Jako dospělý občas zažívá pocit mimořádného štěstí, právě když nečekaně promokne nebo promrzne.

Rozběhl se po pěšině dolů a odbočil doprava, směrem od Nathaliiny chaty. Z jedné strany lemuje pěšinu les, na druhé se otevírá rašeliniště, krajina, která si ho tolik získala: rozsáhlá pustina, zakrslý, šedavý porost, teď v dešti a větru ještě houževnatější a podivnější na pohled.

Vybavil si, jak krajina vypadá v zimě, pokrytá jinovatkou. Je na ní pak cosi nadpozemského, jemného a neodolatelného, nic podobného nikdy předtím neviděl.

V jedné chvíli se odnikud vynořil velký sob a houpavě kráčet přes zamrzlá jezírka. Klapalo to, praskalo a skřípalo jako polámaná zvonkohra. Teď však slyšel jenom jednotvárný zvuk svých kroků, tvrdé údery, jako by se kupředu protloukal kladivem, mechanicky a úporně.

Po prvním úseku se klikatá pěšina změnila v širokou rovnou cestu vedoucí ke starému rašelinovému dolu. Tu a tam zahlédl štěrkovou stezku a po chvíli se objevilo parkoviště patřící k dolu. Bývalo prázdné, málokdy tady někoho potkal a v prudkém větru a dešti se místo zdálo ještě opuštěnější.

Tu a tam vedly do rašeliniště nízké dřevěné můstky. Na okamžik uvažoval, že by si cestu zkrátil, ale potom si všiml, jak je dřevo mokré. Zdálo se to příliš riskantní. Stačilo by na chvíli ztratit rovnováhu a...

„Au!“

Špatně došlápl na kámen, přestože tudy běžel už tolikrát a znal každý kořen i každou nerovnost nazpaměť. Bolest vystřelila do celé končetiny, pak na okamžik ustoupila, a na konec udeřila plnou silou.

Do prdele!

Skákal chvíli po jedné noze a snažil se najít něco, oč by se opřel. Nakonec stejně upadl na zem.

Bolest byla hrozivá. Vítr ani déšť neustával. Pokoušel se vstát, ale na zraněnou nohu nemohl vůbec došlápnout.

Chvíli vyčkával, jestli bolest přejde. Zároveň si v duchu nadával za to, že mobil nechal doma. Jak se asi po jedné noze dostane zpátky?

Napadlo ho, že by mohl v mláží podél cesty ulomit dvě pevné větve a použít je jako berle. Myšlenka to byla dobrá, ale po chvíli se jí stejně musel vzdát, protože větve, které našel, přece jenom nebyly dost silné.

Když se s námahou střídavě dovlekl a doskákal kus cesty nazpátek, rozhlédl se po rašeliništi. A tehdy si to uvědomil. Přestalo pršet, dokonce i vítr se ztišil. Zavládl úplný klid.

Bylo to zvláštní.

Zpoza mraku na temném nebi se vyhoupl měsíc. V jeho svitu se objevily jemné obláčky mlhy vznášející se nad vlhkou zemí.

Jako by něco zaslechl. Byl to jenom vítr? Nebo nějaké zvíře? Znělo to téměř jako nářek. Jako tiché volání.

A pak uviděl o kousek dál na pěšině světlo.

Baterka. Někdo sem jde!
„Haló!“ zavolal.
Žádná odpověď.
„Potřebuju pomoc,“ pokračoval, „trochu jsem se zranil...“
Světlo přicházelo čím dál blíž. A blíž. Nakonec ho oslnilo
tak, že si musel rukou zastínit oči.
„Haló?“
Potom se kužel světla obrátil jiným směrem a on zase
uviděl.
Co se děje? stačil si ještě pomyslet.
Poté všechno zčernalo.

O tři týdny dříve

Ťuk, ťuk, ťuk.

Nathalie se probudila. Přitiskla si prsty ke spánkům, aby ťukání ustalo.

Ťuk, ťuk, ťuk.

Ťuk, ťuk, ťuk.

Pohledem na budík si potvrdila, že zbývají ještě dvě hodiny času, než bude muset vstávat. Jinými slovy: je to stejné jako obvykle. Teď už ani náhodou neusne.

Nikdy už ani náhodou neusne.

Posadila se na okraj postele a radši se zamyslela nad tím, jestli zbývá ještě něco udělat. Ne. Byt byl uklizený a většina věcí odnesená. Tašky, které ještě nenaložila do auta, čekaly připravené v předsíni. Všechno bylo hotovo.

Osprchovala se a vestoje posnídala. Snažila se zanechat co nejméně stop. Napsala vzkaz pro toho, kdo bude byt obývat, až ona odejde, a položila ho na stůl v kuchyni.

Nechala jsem v ledničce pár věcí, třeba se Vám budou hodit. Číslo účtu pro placení nájmu najdete ve včerejším mailu. Doufám, že se Vám tu bude líbit.

S pozdravem Nathalie

Dole na ulici panovalo nedělní ticho a prázdno. Naložila poslední věci do kufru auta, posadila se za volant a vyrazila.

Vyjela po pětačtyřicítce na sever a opustila Göteborg dřív, než se město stačilo probudit. Měla pocit, jako by se plížila pryč po románku na jednu noc.

Zanedlouho zastavila u čerpací stanice, natankovala, dala si kávu a dokoupila několik věcí pro první dny. Potom jela dál. A krajina se brzy změnila. Ztemněla a prohloubila se.

Je zvláštní, že cesta do minulosti vzdálené tolik let trvá jenom pár hodin. Do země jezer a lesů. Do krajiny, která je vlastně jejím domovem.

Ve velkém městě u moře se vždycky cítila jako cizinka. To bezstarostné, neklidné a nespolehlivé moře. Nikdy nezapadla mezi lidi, kteří by nejradši pořád jenom plachtili, milovali holé útesy a rovný obzor, zbožňovali slunce a netoužili po ničem jiném, než aby co nejvytrvaleji a co nejvíc pražilo. A od ní jako by očekávali totéž, jakýsi druh nejvyšších vnitřních otáček, na jaké však ona nikdy nestačila, jenom se za určitých okolností naučila předstírat opak.

Pokaždé když v létě stanula na teplé bohuslänské půdě a ponořila se do vody, ovládl ji pocit, jako by se ji moře zcela reflexivně snažilo ihned zase vyplivnout ven. Jako by vědělo, že ona do jeho přirozené sféry nepatří.

Teď na čelní sklo dopadaly první kapky zářijového deště. Zatím trochu nejisté, tiché. Jako by podzim opatrně nahlížel dovnitř, aby nerušil nebo neobtěžoval.

Pojď, pomyslela si, pojď dál.

Neostýchej se.

Uděláme to společně.

Minula sjezd na Åmål a odbočila na Fengerskog. Celým tělem jí rychle a s nečekanou silou pronikl pocit čehosi neskutečného. V duchu se musela sama sebe ptát, co se to